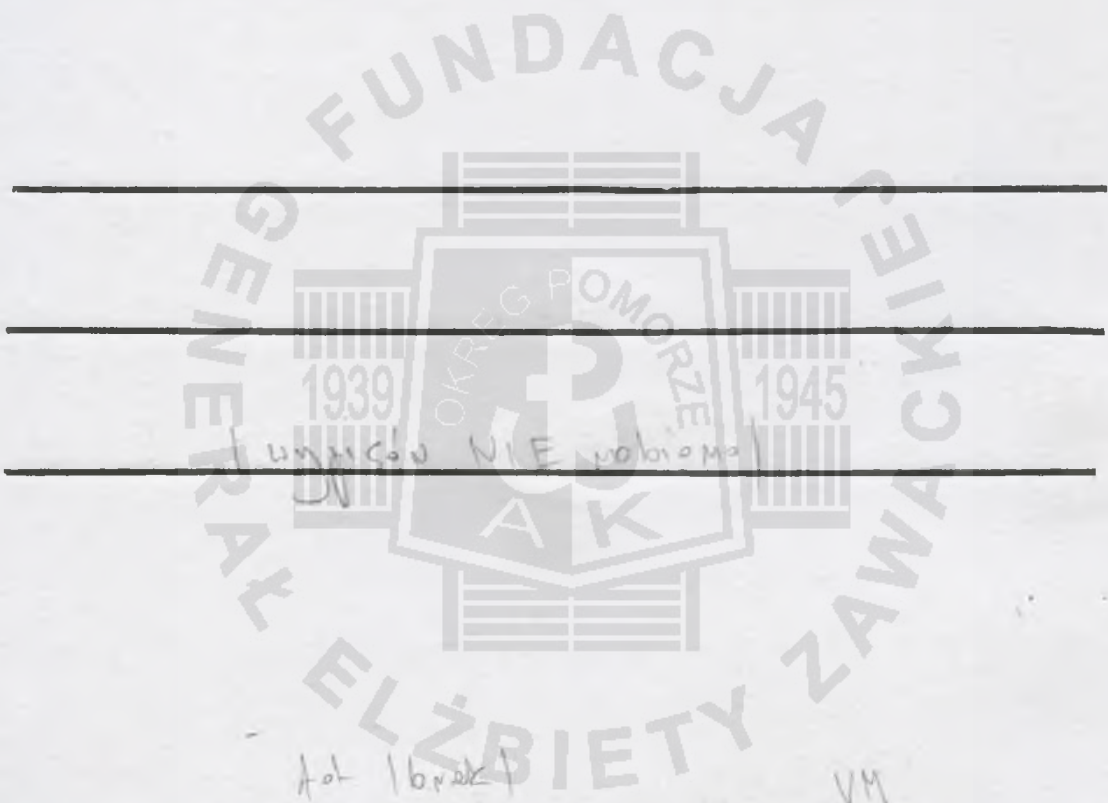

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

dot. 1 brzoł VM
STELNASIAK Felicja

FTP
| Wolni
Strzelcy
i Partyzanci
Francuscy

(1313 - 2)

3664 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — STEL MASIĄK Felicje

3664/WSK

I/1. Relacja ✓k-2,5-1-2

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓k-1,5-8.

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓k-1,5-11

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓3.

VI. Fotografie —

I/1. Relacja:

- Relacja Felicji Stelmasiak - biogram oprac.
pne E-2-i D. Kr. do III t. „Słownika VIII Kobiół”
31. III. 2006. Msp. oryg. K-2, s. 1-2.

D.k. E2 III

Biogram oprac. przez E2 i D.k.
da III t. "Słownik VM Kobiet"

got. 31 III 06

7/1/1

STELMASIAK Felicja (1913-?), od 1940 członkini komunistycznej organizacji FTP we Francji w Okręgu Pas de Calais, więźniarka Ravensbrück; po wojnie Prezeska Związku M. Konopnickiej na Okręg Pas de Calais

Felicja Stelmasiak narodowości polskiej urodziła się 20 XI 1913. Miejsce urodzenia, zamieszkania ani miejscowość ukończenia szkoły powszechnej nieznane.

W 1940, mieszkając we Francji w Okręgu Pas de Calais, została członkinią polskich grup partyzanckich komunistycznego ruchu oporu FTP (Wolnych Strzelców i Partyzantów), przewoziła na tym terenie materiały wybuchowe i propagandowe. W 1941 została aresztowana, wywieziona do Niemiec i umieszczona w obozie koncentracyjnym Ravensbrück. Tam wcześniej trafiła także jej matka Maria Stelmasiak. W kwietniu 1945 została skierowana do pracy do obozu w Bergen-Belsen (według K. Kozłowskiej pędzona tam w grupie kobiet w czasie nalotu próbowała ukryć się w stojącym przy drodze pustym baraku. Tam: *Gdy dostały się doń doznały wstrząsu. W baraku zobaczyły tysiące zwłok Żydów, zmarłych na tyfus*). Kilka dni później, 15 kwietnia tr. nastąpiło wyzwolenie obozu.

Felicja Stelmasiak Postanowieniem Prezydenta RP Nr 537/49 z 28 VII 1948 została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. W uzasadnieniu wniosku odznaczeniowego podpisanego przez J. Ullmana, Zastępcę Sekretarza Związku b. Uczestników Ruchu Oporu we Francji napisano: *za oddanie i odwagę w pracy podziemnej i za bohaterskie zachowanie się wobec gestapo w czasie aresztowania. Oddana i dzielna działaczka demokratyczna. Aktywny członek organizacji podziemnych od chwili ich założenia.*

Po wojnie pełniła funkcję Prezeski Związku M. Konopnickiej na Okręg Pas de Calais.

Brak o niej innych danych biograficznych. Ewentualne uzupełnienia biogramu znajdują się w tomie IV suplementarnym *Słownika VM Kobiet*.

Matka Felicji, Maria Stelmasiak również uczestniczka ruchu oporu we Francji, także aresztowana i wywieziona do obozu koncentracyjnego Ravensbrück, tam zginęła. 17-letni brat Henryk, partyzanta, zginął w walce z Niemcami. Drugi brat (nieznanego imienia) trafił do obozu koncentracyjnego. Wymieniony jest również Jan Stelmasiak (być może spokrewniony), lat 17, odpowiedzialny za młodzież członek grupy kierowniczej FPK w Okręgu Pas de Calais, gdzie wchodził w skład oddziału Franciszka Papieża operującego w Lens, został rozstrzelany w 1942.

APAK, T. 3664/WSK; Kancelaria Prezydenta RP, Wniosek odznaczeniowy Virtuti Militari Felicji Stelmasiak (brak daty); Suplement do „Wykazu III RP”, poz. 368;

By nie odeszły..., s. 197, 198; Biegański W., Juchniewicz M., Okęcki S., *Polacy w ruchu oporu narodów Europy 1939-1946*, Warszawa 1977, s. 68 (tamże wymieniona nie Felicja lecz Jan Stelmasiak); Gerhard J., *Udział Polaków we francuskim ruchu oporu w latach 1940-1945*, WPH 1957, nr 4, s. 77; Kozłowska K., *Polki w Résistance*, Warszawa 1974, s. 20, 33, 34-35; Maj K., *Polscy komuniści we Francji 1919-1946*, Warszawa 1971, s. 103 (tamże wymieniona nie Felicja lecz Jan Stelmasiak); Wesółowski, *Order VM... i PRL. Kaw. VM* – brak wzmianki; Zamojski J. E., *Polacy w ruchu oporu we Francji 1940-1945*, Ossolilneum 1975, s. 137

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora:
- wnioski o znaczenie - na puzymencie oddali
VM v kl. Msp. Kserokopia, k. 1, 5.1.

Kancelaria Prezydenta RP
do E2
UV 03

P. 113/3
537 4A

Tej 4/1 3358
1/2/1

WNIOSK ODZNACZENIOWY

Na przyznanie orderu: VIRTUTI MILITARI *Wiel. aw. K. G.*

1. Nazwisko i imie: STELMASIAK Felicja
2. Data i miejsce urodzenia: 20 listopada 1913
3. Narodowosc: Polska
4. Wyksztalcenie: powszechne
5. Zawod: bez zawodu
6. Stanowisko zajmowane obecnie: Prezesa zw M. Konopnickiej na P de C
7. Stopien wojskowy:
8. Udzial w wojnach do r. 1939:
9. Udzial w wojnie 1939-45 r. (podac czyny bojowe z wymie-
nieniem formacji, miejscowosci i daty wzgl. przebieg pra-
cy polit. - spoL przeciw olupantowi) Od 1940 bierze
udzial w org. podziemnej Pracuje jako koczniczka przewozil
materjal wybuchowy i propagandy. pod kierownictwem:

*z kartoteki informacyjnej
dot. osób trzecich*

Aresztowana w 1941 jest deportowana do Niemiec

10. Rany i kontuzje: W kartotece nie figuruje

Kartoteka nie figuruje

11. Posiadane odznaczenia polskie: *1949*

12. Posiadane odznaczenia zagraniczne: *1949*

13. Opinia . Oddana i dzielna dzialaczka demokratyczna Aktywny
czlonek org. podziemnych od chwili ich zalozenia

14. Za jakie czyny i zaslugi zostajo przedstawiony do od-
znaczenia: za oddanie i odwage w pracy podziemnej i za bohaterkie
zachowanie sie wobec Gestapo w czasie arasztowania

Adres: 15, rue St. Briex SALLAUMINES (P de C)

Podpis wnioskodawcy: Jan ULMAN
Zastepca Sekretarza
Zwiazku Polakow bylých Uczestnikow
Ruchu Oporu we Francji

Jan Uрман

Jan Uрман 309

Za zgodnosć z oryginalem

Ekspert
Barbara Kruszyńska
9.07.2003r

II. Materiały uzupełniające relację:

- Teżest pułkany 8. II. 2006 r. pniei M. Sulej'a, dot. F. Stelmie h'ip.
M.s.p. 048. K. L, S. L.

Pracownik N. Sulej 8 II 2006 r.

11. dz. 1759 | WSK-412 | 07

11 | 1

Felicja Stelmasiak

Urodziła się 20 listopada 1913 r.

W: Kazimiera Maj, Polscy komuniści we Francji 1919-1946, Warszawa 1971, Felicja Stelmasiak nie jest wymieniona.

Jest tam wymieniony jako członek tzw. grupy kierowniczej FPK w Okręgu Pas de Calais 17-letni **Jan Stelmasiak** – może jej brat ?

W Okręgu Nord FPK do tzw. grupy kierowniczej wchodził: Kazimierz Cupiał, Franciszek Kałka, Józef Pacholczyk „Gaston”, Tomasz Piętka, Jan Supierz, Zygmunt Muszyński, Eugeniusz Lament „Teodor”, Michał Miluszkiewicz.

Delegatem kierownictwa centralnego FPK na departament Algier był Jan Cupiał.
Maria Świdorska była łączniczką FPK.

Źródło:

Suplement do „Wykazu osób odznaczonych Krzyżem Złotym i Srebrnym Ordreu Wojennego Virtuti Militari za czyny bojowe w okresie II wojny światowej 1939-1945”, poz. 368.

368 syjl.

1. N Stalmasiak Feliks

2. I. ps. Felicja

3. ur. 20-11-1913

4. st.

5. Org.

V. Nazwiskowe karty informacyjne. 3
6. przydz uczestnik ruchu opornego Transcji

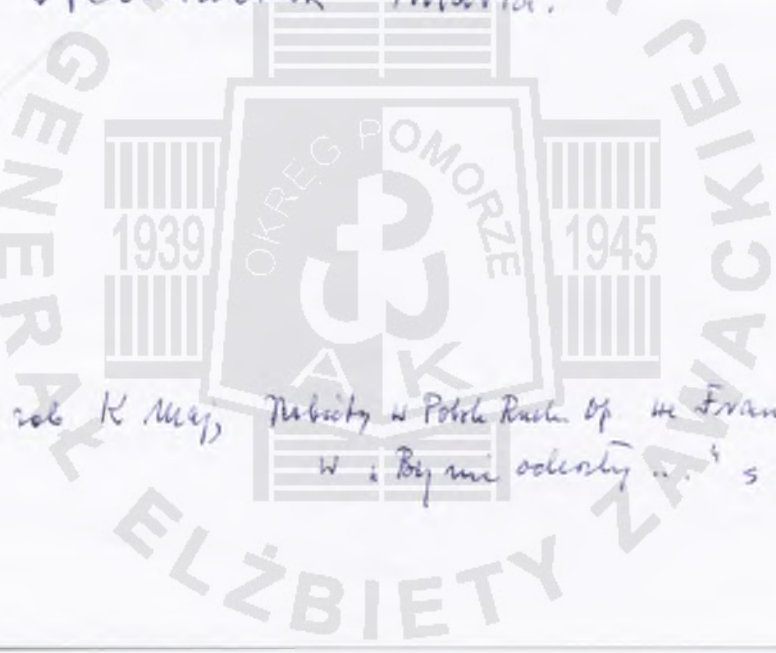
7. funkcje

8. nr

9. źr.

Stelmariak Maria?

Francy

rodz. K. Mary, Nubisty w Polsce Rada Op. w. Francji
w i. Był mi odczety ... s 197

Stelmarsiak VM to chyba chodzi
o Jęwa Stelmarsięte

autor wspomnień - wśród 12 innych nazwisk

W październiku 1941 w Lens (Pas-de-Calais) zaczęła
działać oddział partyzancki polski, młodzi księża
Moi młody goście. młodzi księża Papier. Młot
Młodzi księża podziemni (...) samych goście
Wojny pisał w Helen ...

Zob. Zgorzard, kabinat Palatin .. France WPH 1457/4
nr 77

14.

STELMASIAK

Felcja

20.11.1913

polskie
grupy FTP

Okreg Pas de Calais

Post. Prezydenta RP
Nr 537/49 z 28.07.1948

STELMASIAK Felicja

książka wiązana białą

